

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ
لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ (23) وَجَعَلْنَا
مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا
يُوقِنُونَ (24) إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (25) أَوْ لَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ
أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِينِهِمْ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ (26) أَوْ لَمْ يَرَوْا
أَنَا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا
تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ (27) وَ
يَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (28) قُلْ
يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ وَلَا هُمْ

يُنْظَرُونَ (29) فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ إِنَّهُمْ

مُنْتَظَرُونَ (30)

We did indeed aforetime give the book to Moses: be not then in doubt of its reaching (thee): and We made it a guide to the children of Israel. And We appointed, from among them, leaders, giving guidance under Our command, so long as they persevered with patience and continued to have faith in Our signs. Verily thy Lord will judge between them on the day of judgment, in the matters wherein they differ (among themselves). Does it not teach them a lesson, how many generations We destroyed before them, in whose dwellings they (now) go to and fro? Verily in that are Signs: Do they not then listen? And do they not see that We do drive rain to parched soil (bare of herbage), and produce therewith crops, providing food for their cattle and themselves? Have they not the vision? They say: "When will this decision be, if ye are telling the truth?" Say: "On the day of decision, no profit will it be to unbelievers if they (then) believe! Nor will they be granted a respite." So turn away from them, and wait: they too are waiting.

اس سے پہلے ہم موسیٰ کو کتاب دے چکے ہیں، لہذا اُسی چیز کے ملنے پر تمہیں کوئی

شک نہ ہونا چاہیے۔ اُس کتاب کو ہم نے بنی اسرائیل کے لیے ہدایت بنایا تھا، اور

جب انہوں نے صبر کیا اور ہماری آیات پر یقین لاتے رہے تو ان کے اندر ہم نے

ایسے پیشوا پیدا کیے جو ہمارے حکم سے رہنمائی کرتے تھے۔ یقیناً تیرا رب ہی

قیامت کے روز اُن باتوں کا فیصلہ کرے گا جن میں (بنی اسرائیل) باہم اختلاف کرتے رہے ہیں۔ اور کیا ان لوگوں کو (ان تاریخی واقعات میں) کوئی ہدایت نہیں ملی کہ ان سے پہلے کتنی قوموں کو ہم ہلاک کر چکے ہیں جن کے رہنے کی جگہوں میں آج یہ چلتے پھرتے ہیں؟ اس میں بڑی نشانیاں ہیں، کیا یہ سنتے نہیں ہیں؟ اور کیا ان لوگوں نے یہ منظر کبھی نہیں دیکھا کہ ہم ایک بے آب و گیاہ زمین کی طرف پانی بہا لاتے ہیں اور پھر اسی زمین سے وہ فصل اگاتے ہیں جس سے ان کے جانوروں کو بھی چارہ ملتا ہے اور یہ خود بھی کھاتے ہیں؟ تو کیا انہیں کچھ نہیں سو جھتا؟ یہ لوگ کہتے ہیں کہ "یہ فیصلہ کب ہوگا اگر تم سچے ہو؟" ان سے کہو "فیصلے کے دن ایمان لانا ان لوگوں کے لیے کچھ بھی نافع نہ ہوگا جنہوں نے کفر کیا ہے اور پھر اُن کو کوئی مہلت نہ ملے گی۔" اچھا، انہیں ان کے حال پر چھوڑ دو اور انتظار کرو، یہ بھی منتظر ہیں۔

इनसे पहले हम मूसा को किताब दे चुके हैं, लिहाजा उसी चीज़ के मिलने पर तुम्हें कोई शक न होना चाहिए | उस किताब को हमने बनी-इसराईल के लिए हिदायत बनाया था, और जब उन्होंने सब्र किया और हमारी आयात पर यकीन लाते रहे तो उनके अन्दर

~~~~~

हमने ऐसे पेशवा पैदा किए जो हमारे हुक्म से रहनुमाई करते थे | यकीनन तेरा रब ही क्रियामत के रोज़ उन बातों का फैसला करेगा जिनमें (बनी-इसराईल) बाहम इखतिलाफ करते हैं | और क्या इन लोगों को (इन तारीखी वाकिआत में) कोई हिदायत नहीं मिली कि इनसे पहले कितनी क्रौमों को हम हलाक कर चुके हैं जिनके रहने की जगहों में आज ये चलते-फिरते हैं? इसमें बड़ी निशानियाँ हैं, क्या ये सुनते नहीं हैं? और क्या इन लोगों ने यह मंज़र कभी नहीं देखा है कि हम एक बेआबो-गियाह ज़मीन की तरफ़ पानी बहा लाते हैं और फिर उसी ज़मीन से वह फ़सल उगाते हैं जिससे इनके जानवरों को भी चारा मिलता है और ये खुद भी खाते हैं? तो क्या इन्हें कुछ नहीं सूझता? ये लोग कहते हैं कि “यह फैसला कब होगा अगर तुम सच्चे हो?” इनसे कहो, “फ़ैसला के दिन ईमान लाना उन लोगों के लिए कुछ भी नाफ़ेअ न होगा जिन्होंने कुफ़्र किया है और फिर उनको कोई मुहलत न मिलेगी |” अच्छा, इन्हें इनके हाल पर छोड़ दो और इन्तिज़ार करो, ये भी मुन्तज़िर हैं |